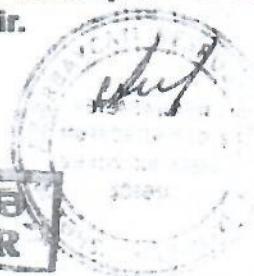

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZIRLIYI

Azərbaycan Respublikasının
Təhsil Nazirliyinin
F 386 nömrəli 28.08
2020-ci il tarixli qərarı ilə təsdiq
edilmişdir.

BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROGRAMI

Ixtisasın (programın) şifri ve adı: 050803 – FİZİOTERAPİYA VƏ TİBBİ REABİLİTASIYA

BAKİ – 2020

BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN 050803-FİZİOTERAPİYA VƏ TİBBİ REABİLİTASIYA İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROGRAMI

1. Ümumi müddealar

- 1.1. Bakalavriat seviyyesinin 050803 – FİZİOTERAPİYA VƏ TİBBİ REABİLİTASIYA ixtisası üzrə Təhsil Programı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Programı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, elecə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) seviyyesi üzrə ixtisasların (programlarının) Tesnifatı"na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çerçəvesini, fənlər üzrə telim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, telim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbəri, tələbenin təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini artırma imkanlarını müeyyənlaşdırır;
 - Tələbəri və işəgötürənləri məzunların eldə etdiyi biliq və bacarıqlar, elecə də telim nəticələri bərədə məlumatlaşdırmaq;
 - Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlaşdırmaq.
- 1.3. Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstəren və həmin ixtisas üzrə bakalavr (əsas (baza) tibb) hazırlığını hayata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Tələbenin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün hecmi 45 saatdır (xüsusi teyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının hecmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətdən asılı olaraq həftəlik yükün hecmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

- 2.1. Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnmalıdır:
 - İxtisas üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına;
 - İxtisas üzrə en azı bir xarici dilde kommunikasiya bacarıqlarına;
 - Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərəkəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə;
 - Milli dövlətimizin qarşılaşdırıcı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmə bacarıqlarına;
 - İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə;
 - Komandada iş, problemlərin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə;
 - Yeni şəraita uyğunlaşmaq, təşəbbüs iрeli sūrmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradesinə;
 - Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə;
 - Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumileşdirmək və tətbiq etmə bacarıqlarına;
 - Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə;

- Fealiyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eleca de vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
 - Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə veziyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına.
- 2.2. **Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnməlidir:**
- Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya sahəsində nəzəri və təcrübə biliklərə, yanaşmalara;
 - Fərdi və ictimai yönümlü tibb xidməti göstərmək üçün təməl, klinik və sosial elmlərə aid bilik, bacarıq, verdışlərə uyğun xəste, xəstə yaxınları və cəmiyyətə etik çərçivədə ünsiyyət qurmaq və idarə etmək bacarığına;
 - Xəstələri din, dil, irq, cins, siyasi mensubiyət baxımından ayrıseçkilik etmədən qiymətləndirərək, ilkin sehiyyə xidmətinə (birinci səviyyə) aid profilaktik, müalicə və reabilitasiya üzrə bacarıq və verdışları yerinə yetirmək və bunların qeydiyyatını aparmaq təcrübəsinə;
 - Əldə etdiyi biliklərdən istifadə edərək təməl müalicə texnikalarını fərqli xəste qruplarında etik və sübuta əsalalan prinsiplər əsasında tətbiqi yanaşmalara;
 - İxtisası ilə bağlı əsas anlayışları və terminologiyəni bilir, bu biliklərdən peşə fealiyyəti, tədqiqatlar və təcrübələr zamanı istifadə etmək bacarığına;
 - Fizioterapiya üçün lazımlı ölçme-qiyətləndirmə vasitələrindən və meyarlarından istifadə edərək xəstəni qiymətləndirmə bacarığına;
 - Əldə etdiyi nəzəri və təcrübə biliklərə əsaslanaraq fizioterapiya üçün müalicə planı qurmaq və tətbiq etmək bacarığına;
 - Əldə etdiyi bilik və bacarıqları istifadə edərək öz sahəsinə aid programı etik prinsiplər çərçivesində sisternatik və təhlükəsiz şəkildə heyata keçirmək, lazım geldikdə yekunlaşdıraraq və dəyişdirmək bacarığına;
 - Peşəsini və vezifa borcunu tibbi etik prinsiplər çərçivesində heç bir ayrıseçkilik etmədən, insanı dəyərləri ön planda tutaraq xəstələrin, xəstə yaxınlarının məxfiliyini, işçilərin təhlükəsizliyini qorumaq üçün biliklərə;
 - Cəmiyyətin sağlamlığının qorunması və cəmiyyətin fizioterapiya və tibbi reabilitasiya sahəsində dəyişen və yeni yaranan ehtiyacdan istiqamətində sehiyyə siyasetinin inkişafına töhfə vermek bacarığına;
 - Məlumatları və məlumat mənbələrini təhlil edərək qiymətləndirmək, müstəqil formada öyrənib təcrübəyə tətbiq etmək bacarığına;
 - Etik qaydalar çərçivesində elmi metoddan istifadə etməklə yeni məlumatların yaradılmasına, mübadiləsinə, tətbiqinə və inkişafına töhfə vermek bacarığına;
 - Peşəsi ilə bağlı elmi mənbələri başa düşməsi, şərh etmesi və öyrəndiklərini həkimlik təcrübəsində istifadə etməsi üçün əvvəlcə Azərbaycan dilini və yanaşı olaraq mənbələrdə daha çox istifadə olunan ən azı bir xarici dili yeterli səviyyədə bilmək bacarığına;
 - Xəstələr, xəstə yaxınları, həmkarları və digər tibb işçiləri ilə qarşılıqlı anlaşma, etimad və hörmətə əsaslanan ixtisaslı peşəkar kommunikasiya zəminini yaratmaq bacarığına;
 - Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya xidmetinin səmərəli və adekvat şəkildə təşkil etmək, keyfiyyət və təşkilatlılıq funksiyalarının fasilesizliyi və inkişafı üçün zəuri iş prosesini idarə etmək, problemlərin sübuta əsaslanan məlumatlara uyğun şəkildə hell etmək bacarığına;
 - Əlliyyi olan insanların cəmiyyətə inteqerasiyası üçün xidmet göstərmək bacarığına;
 - Öz biliklərdən istifadə edərək müstəqil şəkildə peşəkar və akademik tədqiqatlar aparmaq, bu sahədə komandanın bir üzvü olaraq səmərəli ünsiyyət və əməkdaşlıq şəraitində işləmək bacarığına;
 - Əhalinin sağlamlığının qorunması və inkişafı üçün fərdi və ictimai sağlamlıq ilə əlaqəli təhsil və maarifləndirmə proseslərini planlaşdırmaq və həyata keçirmək bacarığına;

- Fizioterapiya ve tıbbi reabilitasiya sahesinde keyfiyyetli xidmet göstərmək və tədqiqat aparmaq üçün qeydiyyat aparmaq, hesabatlar hazırlamaq, tədqiqat və layihələrin hazırlanmasının bütün mərhələlərində iştirak etmək bacarığına;
- Ferdi inkişafa, informasiya savadlılığına, ömrboyu təhsilə, keyfiyyətin yaxşılaşdırılmasına və sahesi ilə bağlı təlimlərə töhfə vermək, beynəlxalq səviyyədə peşəkar davranışlarını göstərmək bacarığına;
- Bilik, bacarıq və təcrübələrini həmkarları, tibb tələbəleri və digər tibb işçilərinin peşə ixtisaslaşmasına töhfə verəcək səviyyədə paylaşmaq, lazımlı gəldikdə məsləhətçi olmaq bacarığına;
- Təhsili zamanı elde olunmuş bilik, münasibət və bacarıqların inkişaf etdirmək yollarını bilmək və bunu bütün peşə fəaliyyəti boyu davam etdirmək və istifadə etmək bacarığına;
- Peşəsinin tələbine uyğun olaraq müasir məlumatlardan və tibbi texnologiyalardan istifadə etmək bacarığına;
- İkinin sehiyyə xidməti göstərərək qarşılaşdığı inzibati və hüquqi vəzifələri idarə etmək üçün bilik və bacanqlara;
- Öz bilik və bacarıqlarının hüdudlarını bilərək, zəruri hallarda həmkarlarından və digər tibb işçilərindən müvafiq kömək isteyərək elde etdiyi bilikləri tətbiq etməyə;
- Palliativ qayğı, ağrı və digər problemlərin erken müəyyənəşdirilməsi, qiymətləndirilməsi və müalicəsi yolu ilə ezbələrin qarşısının alınması və aradan qaldırılması ilə heyati təhlükəsi olan problemlə üzleşən xəstələrin və onların ailələrinin həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırıran psixososial və mənəvi yanaşma bacarığına;
- Mülki müdafiənin tibb xidmətinin təşkili və fəaliyyəti məsələlərini mənimseməyi, daxili əmək intizamı qaydalarını, əməyin mühafizəsi, təhlükəsizlik texnikası və yanğına qarşı mühafizə qayda və normaları haqqında biliklərə;

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. 050803 – FİZİOTERAPİYA və TİBBİ REABİLİTASIYA üzrə Təhsil Proqramı 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditler aşağıdakı şəkildə bölüşdürürlər:

Cədvəl 1

Fenlerin sayı	Fenin adı	AKTS krediti
Ümumi fenler		30
1	Azerbaycan tarixi <i>Bu fənn Azerbaycanın dövlətçilik ənənələrinin yaranması, formalasması və inkişafını sistemli şəkilde, xronoloji ardıcılıqla öyrənir, Azerbaycan dövlətçiliyinin formalasmasında siyasi, ideoloji, iqtisadi, medeni amillerin rolunu təhlil və tədqiq edilir. Müasir dünyada Azerbaycan dövlətinin yeri və rolü sistemli təhlil edilir.</i>	5
2	Azerbaycan dilində işgūzar və akademik kommunikasiya <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azerbaycan dilində təqdirat etmək, natiqlik, akademik və işgūzar yazı bacanqlarının aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	4
3	Xarici dilde işgūzar və akademik kommunikasiya <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgūzar yazı, şifahi və yazılı bacanqların aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	15

4	Seçmə fənlər (Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasiyasiından asılı olaraq seçmə fenlər eləvələr edile bilər.)	
4.1	Fəlsafe	3
	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ve hüququn əsasları	
	Tibbi sosiologiya	
	Bioetika	
4.2	Multikulturalizme giriş	3
	İnformasiya texnologiyaları (İxtisas üzrə)	
	İnformasiyanın idarə edilməsi	
	İxtisas fenləri	140
5.	Mülki müdafiə Bu fənn Azərbaycan Respublikasında fəvqələdə halların idarə olunması, fəvqələdə halların xarakteristikasını, fəvqələdə hallardan əsas müdafiə üsullarını və vasitələri, fəvqələdə hallar zamanı yaranmış şəraitinin qiymətləndirməsi, özüne və digər şəxslərə yardım etməyi, istehsalat proseslərində mülki müdafiə planının hazırlanması kimi məsələlərin həlli öyrədirilir	3
6	İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya Hərəket və sinir sistemine üstünlük verilərək insan anatomiyasının klinik və funksional xüsusiyyətləri, hərəket sistemini təşkil edən sümüklerin quruluşu, adları, bir-biri ilə əlaqələri, emələ getirdikleri oynaqlar, oynaqları hərəket etdirən ezele qrupları, orqanizmdən çəkilən oxlar və keçirilən səthlər öyrədirilir	12
7	Normal fiziologiya Təmel səviyyədə tibbi fiziologiya haqqında məlumatlar, teneffüs, qan dövranı, sümük-ezele, sinir sistemlərinin normal işləmə mexanizmləri və onların tənzim yolları, qan hüceyrələrinin funksiyaları və homeostaza təsiri öyrədirilir	8
8	Biokimya Hüceyrə membranı və orqanellərinin quruluşu, funksiyaları, hüceyrə və toxumaların temel molekülləri olan zülal, karbohidrat və lipidlərin struktur xüsusiyyətləri, funksiyaları, metabolizmləri, yağda və suda həll olan vitaminların ehemiyəti, quruluşu, mənbələri, funksiyaları, metabolizmləri, çatışmaqlıqları, xəsteliklərlə əlaqəsi, optimal miqdər, toksik xüsusiyyətləri, hormonların təsir mexanizmləri, hormonların metabolik proseslərin tənzimlənməsində rolü, tibbi laboratoriyalarda istifadə olunan kemiyət və keyfiyyət üsulları, hematoloji, böyrək və qaraciyərin funksional testləri, sümüyün formallaşma/destruksiya parametrləri haqqında biliklər və bacarıqlar öyrədirilir	2
9	Tibbi fizika Hərəket, dinamik və mexaniki ölçülər (uzunluq, kütle, zaman) haqqında təmel biliklər; biomexanika anlayışı, əhəmə dairesi, istifadə edildiyi sahələr, sürət, ani sürət, süretlənmə, dinamik, statik, skalyar, vektoryal dinamika; insanda sümük və ezele qüvvəsini izah etmek üçün təcili anlayışı, impuls və impulsun saxlanılması prinsipləri; enerji, iş günü anlayışı, kinetik, potensial, elastik enerjiler, enerjinin saxlanılması prinsipləri; ürek əzələsinin mexanik gücü ilə skelet əzələsinin müqayisəsi; insanların fealiyyəti zamanı istifadə etdiyi enerji miqdəri, enerji dəyərləri; radiaktivlik, radioaktivlik anlayışının tibbdə istifadəsi, qorunma yolları; elektrik, tibbdə istifadəsi, sesin emələ gəlməsi, yayılması və fiziki əsasları; Huygens prinsipi, eşitmənin mexanizmi, qulağın quruluşu,	4

	<p>səsin xüsusiyyetine görə səs duyumu, şiddeti, şiddet seviyesi, təzyiq, dalğaları, Doppler, ultrasonografiya, rəngli doppler, optik, işıq enerjisinin xüsusiyyətləri; görmənin fiziki əsasları, görmənin mexanizmi, Nyuton qanunları öyrədilir</p>	
10	<p>Fizioterapiya ve tibbi reabilitasiyanın əsasları Fizioterapiya ve tibbi rehabilitasiya anlayışı, məqsəd və vəzifələri, inkişafı, tətbiq sahəleri, qanunvericiliklə tənzimlənməsi, komanda işi və ənsliyet davranışları öyrədilir</p>	2
11	<p>Dayaq- hərəkət sisteminin funksional inkişafının əsasları Döл dövründen yetkin dövрe qədər hərəki və funksional inkişaf, hərəki və funksional inkişafın xüsusiyyətlərinən fizioterapeutik və reabilitasiyan müdaxilelərde istifadə edilmesi, normal motor inkişafının fizioterapiya və reabilitasiyada rolu və əhəmiyyəti, inkişaf qüsurları və patoloji inkişaf haqqında biliklər öyrədilir</p>	3
12	<p>Patologiya İster hayatı, isterse de postmortal dövrlərdə ümumpatoloji proseslərin və müxtəlif xarakterli xəstelik, sindrom və digər patoloji proseslərin struktur (morfoloji) və dinamik əsasları, fizioterapiya prosesində rast gəlinən xəsteliklər zamanı orqanizmde müxtəlif seviyyələrdə inkişaf edən struktur dəyişikliklərin etio-patogenetik, morfogenetik və tanatogenetik xüsusiyyətləri, xəstelik və digər bütün patoloji proseslərin ağırlıq dəreclərinin morfoloji əsasları öyrədilir.</p>	2
13	<p>Biomexanikanın əsas prinsipləri Biomexanika ilə əlaqəli terminləri, prinsipləri, anlayışları, istifadə sahələrini; sümük, bağ, veter və qığırdaq toxumasının, qan dövranı və tənəffüs sistemlərinin biomexaniki xüsusiyyətləri, fizioterapistin rastlaşdığı klinik ənsliyetlərə biomexanika baxımından yanaşmaq öyrədilir</p>	3
14	<p>Psixiologiya Psixiologyanın əsas prinsiplərini, proseslərini, yanaşmaları və üsulları, peşə fealiyyəti zamanı mütəxəssisin fiziki və psixi problemlərinin xəstəyə təsir etməsini anlaması, somatik xəstelikle yanaşı psixi pozğunluğu olan xəstelərə uyğun yanaşmalar, ənsliyet bacarıqları öyrədilir</p>	2
15	<p>Nutrisiologiya Sağlam və xəstə səxslərdə qidalanma prinsipləri, karbohidrat, zülal, lipid, vitamin və mineralların qidalanmadakı əhəmiyyəti, xüsusiyyətləri, funksiyaları, mənbələri, gündəlik normaları, su və elektrolitlerin orqanizmin fealiyyətində rolü, xüsusi vəziyyətlərdə qidalanma prinsipləri öyrədilir</p>	4
16	<p>Fiziometrik göstəricilərin qiymətləndirilməsi Xəstədən anamnez toplamaq, ümumi fizioterapeutik qiymətləndirmə prinsipləri, hərəketin əsas prinsipləri, poza analizi (ön, arxa, yan), qısalıq testi, elastiklik testi, antropometrik ölçmələr, normal oynaq hərəkəti və ezelə qüvvətinin qiymətləndirilməsi, ölçmə və qiymətləndirmə üsullarının müalicədən evvel və sonrasında seçilmə prinsipləri öyrədilir</p>	3
17	<p>Biomexanika və kineziologiya Hərəket və hərəketdə rol oynayan strukturları və mexanizmləri, ezelə və skelet sisteminin əsas funksiyaları, toxumaların stresə qarşı verdiyi cavab reaksiyaları və patoloji dəyişikliklər, mexaniki prinsiplərin hərəket ilə əlaqələndirilməsi, normal yerime xüsusiyyətləri və analizinin izahı, patoloji yerime zamanı müşahide olunan dəyişikliklər, bu dəyişiklikləri ayırd emek</p>	8

	<i>bacarığı, onurğa sütunu patolojyalan, anatomik ve mexaniki xüsusiyyetleri, çanaq, bud, diz, ayaq/łopuq, kürk-qol kompleksi, dirsek, el ve bileyin anatomic ve mexaniki xüsusiyyetleri, aşağı ve yuxarı etraflar ile onurğanın patoloji veziyeti ile əlaqəlendirilmesi öyrədirilir</i>	
18	Manipulyasiya prosedurları <i>Masaj texnikaları haqqında temel bilik ve bacanqlar, masajın istifade olunduğu müxtəlif veziyetlərdə qiymətləndirme, oynaq ve yumşaq toxumalarда ağrı, itihab və hərəketin məhdudlaşmasına sebəb olan hallar, bu hallann qiymətləndirilməsində istifade olunan temel üsullar, müalicə məqsədile tətbiq olunan mobilizasiya və manipulyasiya texnikalarına aid bilik ve bacanqlar öyrədirilir</i>	6
19	Işıq, istilik və hidroterapiya <i>Işıq, istilik və hidroterapiya prosedurlarının fiziki prinsipləri, fizioloji təsirləri, tətbiq üsulları, göstəriş və eks göstərişləri, təhlükələr haqqında temel bilik və bacanqlar öyrədirilir</i>	3
20	Funksional neyroanatomiya <i>Merkezi, periferik və avtonom sinir sisteminin xüsusiyyetleri və funksiyaları, funksiya pozulmaları neticesində təzahürlərin ayırd edilmesi bacanğı öyrədirilir</i>	3
21	Elektroterapiya <i>Elektroterapiyanın fiziki və termal prinsipləri, fizioterapiyada çox istifadə edilen elektroterapiya prosedurlarına qarşı toxumaların cavab reaksiyaları, aşağı, orta və yüksək tezlikli cərəyanların təsir mexanizmləri, tətbiq üsulları öyrədirilir</i>	6
22	Daxili xəstəlikler <i>Fizioterapistlərin çox rast gəldiyi terapevtik xəstəliklər, revmatoloji, nevroloji, uşaq nevroloji xəstəlikləri ilə əlaqəli temel səviyyədə nəzəri biliklər, xəstəliyə uyğun diaqnostik qiymətləndirmə və müalicə üsullarının seçilməsinə aid temel biliklər öyrədirilir</i>	2
23	Cerrahi xəstəlikler <i>Ortopediya, neyrocerrahılıq, ginekologiya və mammalıq sahəsində çox rast gəlinen xəstəliklər haqqında temel seviyyədə nəzəri biliklər, xəstəliyə uyğun diaqnostik qiymətləndirmə və müalicə üsullarının seçilməsinə aid temel biliklər öyrədirilir</i>	2
24	Biofizika <i>Canlı organizmdə baş verən bioloji proseslərin fiziki qanunauyğunluqları, canlı organizmin biofiziki xüsusiyyətləri, xəstəliklərin müayinə və müalicəsində fiziki qanunların istifadə yolları öyrədirilir</i>	3
25	Radiologiya <i>Radialogiyaya xas anlayışlar, müasir radioloji müayinə üsulları və onların xarakteristikası, etraflar, onurğa sütunu, döş qəfəsinin radioloji müayinəsinə aid ümumi biliklər öyrədirilir</i>	2
26	Farmakologiya <i>Xəstəlik və patoloji proseslər zamanı müalicə və profilaktika məqsədile istifade olunan dərman maddələrinin təsnifat prinsipi, farmakokinetik və farmakodinamik xüsusiyyətləri, toksikologiya, farmakogenetika, farmakogenomika və toksikologiya əsas anlayışları, dərman formaları və reseptin yazılmış qaydaları öyrədirilir</i>	2
27	Neyrofizioloji yanaşmalar <i>Neyrofizioloji üsullar çərçivəsində fizioterapeutik üsullara giriş, Bobath, Johnstone, Brunnstrom və digər müasir neyrofizioloji yanaşmaların temel</i>	

	<p>prinsipleri, xüsusi qiymətləndirmə üsulları, propriozeptiv neyromuskulyar rahatılma yanaşmasının teməl prinsipleri, teknikaları ve müxtəlif sahələrdə istifadə üsulları, motor və neyropalstik prinsiplər, Bobath yanaşması ilə nevroloji xəstelərdə klinik problemin həll edilməsi və fizioterapiya programının planlaşdırılması, insult və serebral ific kimi neyrofizioloji və nevroloji inkişaf problemləri ilə müşayət olunan klinik təzahürərin, hərəket və funksiya pozulmalarının sebəbleri, insult və serebral ific reabilitasiyası zamanı tətbiq edilən ölçme, qiymətləndirmə və neyrofizioloji yanaşmalar öyredilir</p>	8
28	<p>Ortopedik və travmatoloji reabilitasiya Cerrahi müdaxileye ehtiyac olan və olmayan ortopedik problemlərin və skelet-ezələ sisteminin zədəlenmələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar, istifadəsinə gösərişlər, patologiyaya və tətbiq olunan cerrahi müdaxileye xas və vəziyyətə uyğun fizioterapevtik-reabilitasion yanaşmalar, üsulların seçilməsi və tətbiq olunması öyredilir</p>	3
29	<p>Pediatrik reabilitasiya Pediatriyada fizioterapiya və tibbi reabilitasiyanın yeri, ehemiyəti, müxtəlif pediatrik xəstəlikdərde fizioterapiya və tibbi reabilitasiya prosedurları haqqında bilik və bacarıqlar öyredilir</p>	8
30	<p>Kardiovaskulyar reabilitasiya Kardiovaskulyar problem olan xəstelerde problemlərin müeeyen edilməsi, müvafiq qiymətləndirmə üsulları ilə xəstələrin qiymətləndirilməsi, kardiovaskulyar reabilitasiyaya yanaşmalar, prosedurların seçilməsi, xəstəyə uyğun müalicə programının planlaşdırılması və tətbiq edilməsi üçün lazımlı bilik və bacarıqlar öyredilir</p>	3
31	<p>Pulmonoloji reabilitasiya Tənəffüs sisteminin problemləri olan xəstelerde problemin aşkar edilməsi, müvafiq qiymətləndirmə üsulları ilə xəstələrin qiymətləndirilməsi, tənəffüs sistemi xəstəliyi olanarda reabilitasiyaya yanaşmalar, prosedurların seçilməsi, xəstəyə uyğun müalicə programının planlaşdırılması və tətbiq edilməsi üçün lazımlı bilik və bacarıqlar öyredilir</p>	3
32	<p>Fizioterapiyada klinik qərarverme Fizioterapistlərin klinik fealiyyətləri zamanı çox rast gelen patologiyaların (ortopedik, kardiopulmonar, nevroloji, pediatrik xəstəliklər, amputasiyalı xəstələr, idman yaralanmaları) funksional və aktivlik baxımından aşkar edilməsi, müvafiq fizioterapiya və reabilitasiya yanaşmaların sübuta əsaslanan elmi məlumatlar esasında müəyyən edilməsi, müalicə yanaşmalarına təsir eden fərdi və ətraf mühit amilləri nəzərə alınaraq klinik qərar verme qabiliyyəti öyredilir</p>	4
33	<p>Mamalıq - ginekologiyada fizioterapiya və reabilitasiyası Mamalıq - ginekologiyada fizioterapistin rol oynadığı xəstəliklər, onların təsnifatı, profilaktik yanaşma, fizioterapevtik qiymətləndirmə, müvafiq fizioterapevtik yanaşmalar və prosedurlar, onların seçilməsi və tətbiq edilməsi haqqında bilik və bacarıqlar öyredilir</p>	3
34	<p>Nevroloji reabilitasiya Nevroloji xəstəliklərin klinik xüsusiyyətləri, orqanizmində baş verən klinik təzahürərin yaranma mexanizmləri, nevroloji reabilitasiyada istifadə olunan ölçmə-qiyəmtləndirmə üsulları, nevroloji xəstəliklərin reabilitasiyasında istifadə olunan neyrofiziologiyaya əsaslanan texnikaların xəstəliyə uyğun</p>	3

	<i>tətbiq olunması, nevroloji reabilitasiya zamanı klinik qərarverme haqqında bilik ve bacarıqlar öyredilir</i>	
35	Ortezle reabilitasiya Ortezlər, göstərişləri, modifikasiyaları, ortez tətbiqi zamanı meydana çıxan ağrılaşmalar, ortezle reabilitasiyanın effektivliyini artırmaq üçün müalicə programının planlaşdırılması, tətbiq edilməsi, xəstəyə uyğun problemlərin həll edilmesi haqqında bilik ve bacarıqlar öyredilir	3
36	Protez ve reabilitasiyası Protezlər, göstərişləri, modifikasiyaları, protez tətbiqi zamanı meydana çıxan ağrılaşmalar, amputasiya reabilitasiyası, amputasiya olunmuş xəstələr üçün reabilitasiya programının planlaşdırılması və tətbiq olunması haqqında bilik ve bacarıqlar öyredilir	3
37	Revmatoloji reabilitasiya Revmatoloji xəsteliklərin emeləgelmə mexanizmləri, xəsetlik növleri, fizioterapiya və reabilitasiya göstərişin sebebləri, müalicənin xüsusiyyətləri, fizioterapevlik müalicə üsulunun seçilməsi və tətbiq edilməsi haqqında bilik ve bacarıqlar öyredilir	3
38	Peşə xəsteliklərinin reabilitasiyası Peşə xəsteliklərinin müalicəsində fizioterapistin rolü, ehemiyəti, fealiyyət sahələrində işin qiymətləndirilmesi, müvafiq peşə xəsteliklərinə yanaşmalara uyğun bilik ve bacarıqlar öyredilir	3
39	Idmançıların reabilitasiyası Idman zədələnmələrindən sonra fizioterapiya və reabilitasiya sahəsində problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirmekle müxtəlif qruplarda tətbiq olunan idman fizioterapiyası, fiziki uyğunluq testləri, idman zədələnmələri zamanı ölçmə və qiymətləndirme, müalicə yanaşmaları, idmançıların fealiyyətinin bərpasını təmin etmək üçün bilik ve bacarıqlar öyredilir	3
40	Profilaktik fizioterapiya və reabilitasiya Sağlamlığa aid temel anlayışlar, sağlamlığa təsir eden amillər, onların müəyyən edilməsi; sağlamlığın qorunması və yaxşılaşdırılması üçün xidmətə plan hazırlanması və idarəolunması, profilaktik fizioterapiya və reabilitasiya xidmetinin təşkil olunması üçün lazım olan bilik və bacarıqlar öyredilir	3
41	Sənayedə fizioterapiya və reabilitasiya Sənayedə istiñadə olunan qiymətləndirme üsulları (iş təhlili, iş qabiliyyəti, ergonomik analiz və s.), peşə reabilitasiyasında istifadə olunan qiymətləndirme və təlim üsulları, peşə təlimləri və sənayedə preventiv təbabətde fizioterapistlərin rolü, ev və etraf mühit sağlamlığı ilə əlaqəli yanaşmalar, sənaye və peşə zədələnmələrinin profilaktikasına yanaşmalar, ergonomik prinsiplər, müalicə və maarifləndirme proqramlarının haqqında bilik və bacarıqlar öyredilir	2
...	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər	40
	Təcrübə	
...	Təcrübə	30
	CƏMI AKTS	240

V

4. Tədris və öyrənme

- 4.1. Tədris və öyrənme mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil programında nəzərdə tutulan təlim nticələrini eldə edə bilsinlər.
- 4.2. Tədris və öyrənme metodları müvafiq sənədlərde (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb sahifəsində, programın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.
- 4.3. Tədris və öyrənme metodları innovativ tədris təcrübələri nəzəre alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənme metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissesi olmalıdır.
- 4.4. Təlim prosesinde fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki faal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənme metodlarına aşağıdakılardan nümunə olaraq göstərmək olar:
 - mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
 - təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
 - müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrə iş);
 - layihələr;
 - problemlərə əsaslanan tədris;
 - sahə işləri;
 - rol oyunları;
 - hesabatlar;
 - qrup qiymətləndirməsi;
 - ekspert metodu;
 - video və audio konfrans texnologiyaları;
 - video və audio mühazirələr;
 - distant təhsil;
 - simulyasiyalar;
 - və s.

Qeyd: sadalanan metodlar ixtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçile və (ve ya) dəyişdirile bilər.

- 4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözənləşdirilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.
- 4.6. Təhsil programı tələbələrin müstəqiliyini destəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləye bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirme

- 5.1. Qiymətləndirme elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözənlənən təlim nticələrini eldə etməleri səmərəli şəkildə ölçüle bilinsin. Bu, eldə olunan iralılıyi monitoring etməye, təhsil proqramlarının nticələrinə hansı derecədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalasdırılmasına yardım etməlidir.
- 5.2. Qiymətləndirme üsulları müvafiq sənədlərde (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq olmalıdır (məsələn, universitetin veb sahifəsində, programın broşurlarında və s.).
- 5.3. Qiymətləndirme üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzəre alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirme üsullarının müntəzəm şəkildə yenilenməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissesi olmalıdır.

- 5.4. Tədris prosesinde fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilmelidir. Bu üsullar telebəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edile bileyək qiymətləndirmə üsullarına nümuneler:
- yazılı tapşınqlar;
 - bilik və bacarıqlara dair testlər, kompyuter əsası testlər;
 - şifahi təqdimatlar;
 - sorğular;
 - açıq müzakirələr;
 - praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
 - praktikada, laboratoriyyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
 - layihə işlərinə dair hesabatlar;
 - portfolionun qiymətləndirilməsi;
 - frontal sorğu;
 - qrup şəklində və özünü qiymətləndirmə;
 - Obyektiv strukturlaşdırılmış klinik imtahan (OSKİ), Obyektiv strukturlaşdırılmış praktik imtahan (OSPI)
 - Rol oyunları
 - və s.

Qeyd: sadalanan Üsullar fənnin spesifikasiyasından asılı olaraq seçile və (ve ya) deyişdirilə bilər.

- 5.5. Təlim nailiyetlerinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənəşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbenin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət seviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməye imkan vermelidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdır.
- 5.6. Tələbələrə müəllimlər/qiymətləndiricilər təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi müvafiq qaydalara uyğun olaraq qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etmelidir.
- 5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmlı yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiarism problemini anlamaq öyrənilir. Onlar intellektual eməyin eqli mülkiyyət hüquqları bəresində məlumatlandırılmalıdır.

6. Programın və her bir fənnin təlim nəticələri

- 6.1. Təhsil programının təlim nəticələri, ələcə də her bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənəşdirilməsi və her bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin selahiyətindədir.
- 6.2. Təlim nəticələri her bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənəşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındaki əlaqə eks olunmalıdır.
- 6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının deyişən ehtiyaclarına cavab veren nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 7.1. Təhsil Proqramının tədris, öyrənmə və qiymətləndirmə prosesi ali təhsil müəssisəsinin aşağıdakı infrastruktura malik olmasına zəruri edir:
- ixtisas kafedraları;
 - müvafiq auditoriya fondu;

- elmi-tedris laboratoriyası;
 - simulyasiya (mulyaj) mərkəzi
 - kompüter sınıfı;
 - istehsalat təcrübənin keçirilməsi üçün baza müəssisələri;
 - kitabxana;
 - kliniki bazalar;
- ve s.

7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dereceye malik olur. Diğer dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və/və ya digər müvafiq təşkilatlardan gelen yüksək ixtisaslı mütəxəssisler de tədrise cəlb oluna bilərlər.

8. Təcrübə

- 8.1. Təcrübə telebenin nəzəri biliyinən praktikada tətbiqi, eleyə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından ənənlidir.
- 8.2. Təcrübə özəl şirkətdə, dövlət müəssisəsində, tədqiqat laboratoriyasında (eleyə də universitet, AMEA, özəl yerli, yaxud beynəlxalq təşkilat və şirkətlər və s.) təşkil oluna bilər.
- 8.3. Təcrübədən öncə ali təhsil müəssisəsi və təcrübə təşkil olunacaq şirkət/müəssisə/laboratoriya müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, telebenin fərdi müraciəti esasında onun ixtisasına uyğun digər şirkət/müəssisə/laboratoriya da, o cümlədən xaricdə təcrübə keçirməsinə icazə verilir. Müqavilədə şəhər, telebənin hüquq və öhdəlikləri və digər zəruri təferruatlar eks olunur.
- 8.4. İxtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq təcrübənin neticələrinin qiymətiendirilməsi meyarları ali təhsil müəssisəsinin Elmi Şurası tərəfindən müəyyənlenir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

- 9.1. 050803 – FİZİOTERAPİYA və TİBBİ REABİLİTASIYA ixtisası üzrə məzuniyət "Fizioterapiet" ali peşə ixtisası dərəcəsi verilir. Məzuniyət dövlət və özəl tibb müəssisələrində, reabilitasiya mərkəzlərində, sanator-kurort müəssisələrində, həvəskar və peşəkar idman təşkilatlarında işləyə bilərlər.
- 9.2. Ali təhsil müəssisəsi Tehsil Programının məzuniyətinin məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eleyə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz media resurslarında yerləşdirməlidir.
- 9.3. 050803 – FİZİOTERAPİYA və TİBBİ REABİLİTASIYA ixtisası üzrə məzuniyət Magistratura seviyyəsi üçün imtahanılarda iştirak etmək hüququ qazanırlar
- 9.4. Tehsil müddətində elde olunan biliq, bacarıq və yanaşmalar məzuniyətin müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

RAZILAŞDIRILMIŞDIR:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin Aparat rehberinin müavini,
Elm, ali və orta ixtisas təhsil şöbəsinin müdiri.

 Yaqub Piriyev

08 08 2020-ci il

Səhiyyə, rıfah və xidmət, Əsas (baza ali) tibb təhsili ixtisasları ixtisaslar qrupu üzrə Dövlət Təhsil Programlarını hazırlayan işçilərin sedri

 prof. Geray Geraybeyli
07 08 2020-ci il

Təhsil Proqramı ve fənər üzrə təlim nticələri

Təhsil Proqramının təlim nticələri (PTN)

PTN 1. Mezun Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair biliklərə, Azərbaycan xalqının milli-mənəvi, mədəni-tarixi dəyerlərini ictimai həyat və fealiyyətində tətbiq etmək və Azərbaycan dövlətinin maraqlarını qorumaq qabiliyyətinə malik olur
PTN 2. Mezun Azərbaycan Respublikasının rəsmi dövlət dili olan Azərbaycan dilini ilə yanaşı ən azı bir xarici dilde işgūzar və akademik kommunikasiyaya sahib olub, bu imkandan öz peşə fealiyyətində istifadə etmək, xarici dilde gündəlik faaliyyəti ilə bağlı ünsiyyət qurmaq, fikrini şifahi və yazılı ifadə etmək, xəste, xəstə yaxınları, digər tibb işçiləri, cəmiyyət, müvafiq qurumlar, media ilə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmaq, ixtisasına aid xarici ədəbiyyatdan istifadə etmək bacarığına malik olur
PTN 3. Mezun peşəsi ilə əlaqəli elmi məlumatları toplamaq üçün serbest şəkilde informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etməyi, elektron formada yazışmalar aparmağı, elde etdiyi məlumatların və menbələrinin dürüstlülüğünü qiymətləndirməyi və elmi məlumatları pəsa təcrübəsində tətbiq etməyi bacanır
PTN 4. Mezun peşəsi ilə əlaqəli qanunvericiliyi, deantologiyani və etik qaydaları biliir, serbest şəkilde peşə fealiyyəti ilə maşğıl olarkən peşəsi ilə əlaqəli qanunvericiliyi, qaydalara və etik prinsiplərə riayət etməyi bacanır
PTN 5. Mezun fərdi peşəkar inkişafını planlaşdıraraq ömrboyu təhsil prinsiplərini heyata keçirməyi, xəstelərə tətbiq edilən müayinə və müalicə prosesi zamanı baş verən kritik veziyətlərde və digər zəruri hallarda həmkarlanndan kömək istəməyi, lazımlı gəldikdə öz bilik və bacarıqlarını həmkarları və digər tibb işçiləri ilə bölüşməyi, peşəsi ilə əlaqəli maarifləndirmə işi aparmağı bacanır
PTN 6. Mezun peşəsi ilə bağlı temel və klinik tibbi biliklərə sahib olur, temel bilikləri sağlam və xəstəlik veziyətlərində, klinik halların araşdırılmasında istifadə etməyi bacanır; anamnez, müayinə, müdaxilə kimi əsas klinik bacarıqlara sahib olur və tətbiq edir
PTN 7. Mezun fizioterapiya və tibbi reabilitasiya proseduraları üçün müvafiq qiymətləndirmə texnikalarından, alet və avadanlıqlardan istifadə edərək xəstələri qiymətləndirməyi bacanır
PTN 8. Mezun peşəsi ilə əlaqədar müvafiq müalicə planı qurmağı, tətbiq etməyi, prosedurlar zamanı baş verən problemləri həll etməyi, müalicə prosesini izləməyi və profilaktik tibb xidmətlərində aktiv iştirak etməyi bacanır
PTN 9. Mezun əlliillərin cəmiyyətə qazandırılması üçün fealiyyətlərde iştirak edir, təkliflər hazırlamağı bacanır
PTN 10. Mezun mülki müdafiənin tibb xidmətinin təşkili və fealiyyəti məsələlərini menimsəyir, daxili əmək intizamı qaydalarını, əməyin mühafizəsi, təhlükəsizlik texnikası və yanğına qarşı mühafizə qayda və normalanın haqqında biliklərə sahib olur

Fən üzrə təlim nticələri (FTN)

FTN 1 (Azərbaycan tarixi)

1. Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinə sədاقət hissi formalaşdırır, bunun üçün dövlətçilik ənənələrinin keçmiş və bu günü haqqında zəruri biliyə malik olduğunu nümayiş etdirir, faktları əmumilaşdırır, elde olunan biliklərdən cəmiyyətin müasir veziyətinin qiymətləndirilməsində istifadə etmək vərdişlərinə yiyeñir;
2. Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin tarixi haqqında, onun yaranması, formalaşması və inkişafı dinamikasını dövrün xüsusiyyətləri baxımından izah edir, onlar arasında sebeb və nəticə əlaqələrini təhlil edir və ona münasibət bildirir;

- Müasir Azerbaycan dövlətçiliyinin formallaşmasına təsir edən siyasi, ideoloji, iqtisadi və mədəni amillərin rolunu təhlil, tədqiq və təbliğ edir;
- Fəal vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirir, müasir Azerbaycan dövlətçiliyinin möhkəmləndirilmesi və inkişafında tarixi şaxsiyyetlərin rolunu deyərləndirir;
- Nazarda tutulan istiqamətlər üzrə alda etdiyi bilikləri tacrübəde istifadə etmək üçün elmi – pedaqoji və metodiki təhliller aparırlar, yenilikləri yaradıcılıqla təcrübəyə tətbiq edir; bilikləri və yeni texnologiyaları müxtəlif istiqamətlər üzrə praktik işlə eləqələndirir;
- Müasir dünyada Azerbaycan dövlətçiliyinin yeri və rolunu sistemli təhlil edir, ferziyyə və mülahizələr irəli sürür, təkliflər verir, debatlarda, diskussiyalarda, müzakirələrdə ictimai rey formallaşdırın masalalar etrafında təkliflərə çıxış edir.

FTN 2 (Azerbaycan dilində İşgüzər və akademik kommunikasiya)

- Telim prosesinde akademik dilde təqdimat etmek bacanğına yiyeleñir.
- Natiqlik bacarığını menimsəmek və tətbiq etmək verdişlərinə yiyeleñir.
- Akademik və İşgüzər yazı bacanqlarının manimsəmek və tətbiq etmek bacanğına yiyeleñir.
- Telim prosesinde qazandığı bilikləri tətbiq etmək üçün elmi və metodik təhliller aparırlar.
- Məqsədə uyğun seçdiyi metod və vasitelerin əhəmiyyəti asaslandırılır və təcrübədə tətbiq edilir.
- Telim nailiyyətlərini qiymətləndirmək üçün müvafiq meyarlar seçilir və tətbiq edilir.

FTN 3 (Xarici dilde İşgüzər və akademik kommunikasiya)

- Telim prosesinde ixləsisi üzrə xarici dildən birində təqdimat etmek bacanğına yiyeleñir.
- Gündəlik hayatda xarici dilde serbest ünsiyyət qurmaq bacanğına yiyeleñir.
- İşgüzər fealiyyətdə serbest ünsiyyət qurmaq bacanğına yiyeleñir.
- İşgüzər fealiyyətdə beynəlxalq idman və biznes subyektləri ilə kommunikasiyanın səmərəli şəkilde qurulmasına yiyeleñir.
- İşgüzər və akademik yazının xüsusiyyətlərini bilir, fərqli kontekstlərdə metnləri mənimseyir və hazırlayır.
- Akademik və İşgüzər nitqin mezmununu və quruluşunu bilir, Ünsiyyət əlaqələrində istifadə edir.

FTN 4 Seçim fenn

FTN 5. (Mülki müdafiə)

- Fövqələdə hallarda ehalinin müdafiəsinin və erazinin mühafizəsinin esas üsullarını, kollektiv və fərdi mühafizə vasitələrini bilir, onlardan istifadə qaydalarını şərh edir.
- Fövqələdə hallar zamanı rabitə və xəbərdarlıq sistemlerinin vacibliyini bilir və onlardan istifadə qaydalarını nümayiş etdirir.
- Fövqələdə hallarda evde, küçəde, müəssisədə davranış qaydalarını bilir və ona emal edir.
- Fövqələdə hallarda tənəffüs üzvlərinin qorunması üçün sədə vasitelerin neçə hazırlanması və istifadə qaydalarını bilir və şərh edir.
- Fövqələdə hallarda işçi personelin təxliyəini təşkil edir.
- Fövqələdə hallarla bağlı maarifləndirici işlər təşkil edir.

FTN 6. (İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya)

- Orqanizmi təşkil edən aparat və sistemləri, bu aparat və sistemlərin de təşəkkül tapıldığı orqanların quruluşu, topoqrafiyası, damar-sinir münasibətləri bəresində nəzəri biliklərə sahib olurlar
- Orqanizmi təşkil edən aparat və sistemləri, bu aparat və sistemlərin da təşəkkül tapıldığı orqanları, onların esas damar və sinirlərini meyit və meyit preparatları üzərində müstəqil suretdə müəyyən etmək bacanğına yiyeleñirler
- Orqanizmi təşkil edən aparat və sistemləri, bu aparat və sistemlərin de təşəkkül tapıldığı orqanların quruluşu, topoqrafiyası, damar-sinir münasibətləri bəresində nəzəri biliklərin klinik əlaqələrini bilirlər
- Meyit və meyit preparatlarından istifadənin əsaslarını bilir

5. Anatomik terminlerin təhsil aldığı dildə və latın dilində düzgün qaydada istifadə etməyi bilir

FTN 7. (Normal fiziologiya)

1. Ümumi fizioloji anlayışları və mexanizmləri bilir
2. Hüceyrə fiziologiyası və hüceyrədə gələn fizioloji mexanizmlər haqqında biliklərə sahib olur, bu bilikləri klinik təcrübəyə tətbiq etməyi bacarıır
3. Mərkəzi sinir sisteminin fiziologiyası haqqında biliklərə sahib olur, bu bilikləri klinik təcrübəyə tətbiq etməyi bacarıır
4. Periferik sinir sisteminin fiziologiyası haqqında biliklərə sahib olur, bu bilikləri klinik təcrübəyə tətbiq etməyi bacarıır
5. Sümük - azələ sisteminin fiziologiyası haqqında biliklərə sahib olur, bu bilikləri klinik təcrübəyə tətbiq etməyi bacarıır
6. Tənəffüs və qan dövranı sisteminin fizioloji mexanizmlərini, qan hüceyrələrinin funksiyalarını və homeostaza təsirini bilir, bu bilikləri klinik təcrübəyə tətbiq etməyi bacarıır

FTN 8. (Biokimya)

1. Hüceyrə membranı və organellerin quruluşu, funksiyaları haqqında temel biliklərə sahib olur
2. Zülfəl, karbohidrat və lipidlərin strukturu, funksiyaları, metabolizmləri haqqında temel biliklərə sahib olur
3. Xəstəliklər ilə hüceyrəvi dəyişikliklər arasındaki biokimyəvi əlaqələri müəyyən edir, qiymətləndirməyi bacarıır və şərh edir
4. Vitaminlərin strukturu, metabolizmi və funksiyaları haqqında biliklərə sahib olur, xəstəliklərlə əlaqəsini bilir
5. Hormonların təsir mexanizmlərini, metabolik proseslərin tənzimlenməsindəki rollarını, hormon səviyyəsinin azalmasının və yüksələşsinin xəstəliklərlə əlaqəsini müəyyən etməyi bacarıır
6. Laboratoriyalarda istifadə olunan kemiyet və keyfiyyət üsullərini, hematoloji, böyrek və qaraciyerin funksional testlərini, sümüyün yaranma/destruksiya parametrlərini bilir və peşə təcrübəsində istifadə etməyi bacarıır

FTN 9. (Tibbi fizika)

1. Mexanika anlayışı və qanunkar, biomexanika haqqında biliklərə sahib olur
2. Temel mexaniki problemləri həll etməyi bacarıır
3. Hərəketin, enerjinin fiziki prinsiplərini izah edir və peşə fəaliyyəti ilə əlaqələndirməyi bacarıır
4. Elektrik və magnetizm haqqında temel prinsipləri anlayır
5. Işıq və ışığın qırılma, əksətme kimi xüsusiyyətlərini izah edə bilir
6. Elektrik, maqnit dələğələrinin, ışiq və sesin tibbdə istifadə sahələrini bilir və iş fəaliyyətində tətbiq etməyi bacarıır

FTN 10. (Fizioterapiya və tibbi reabilitasiyanın esasları)

1. Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya anlayışını, iş prinsiplərini, peşə vəzifələrini bilir;
2. Fizioterapiya və tibbi reabilitasiyaya aid terminologiyəni bilir və istifadə edir;
3. Peşəsinə aid tətbiq sahələrini müəyyən edir;
4. Fizioterapiya və tibbi reabilitasiyada istifadə olunan alet və ləvazimatları tanır və istifadə etməyi bacarıır;
5. Peşə fəaliyyəti ilə əlaqəli qanunvericiliyi və tənzimlənmələri bilir;
6. Peşə təcrübəsinə aid nəzəri biliklərə sahibdir;
7. Komanda işinin prinsiplərini və fizioterapistin komanda işində rolunu anlayır;

8. Reabilitasiyanın xüsusi sahələrini bilir;

FTN 11. (Dayaq- hərəket sisteminin funksional inkişafının əsasları)

1. Normal hərəket və funksiyaların inkişaf xüsusiyyətlərini və anlayışları bilir;
2. Hərəkətin və funksional inkişafın inkişafaya təsir edən amilləri bilir;
3. Motor inkişaf nezəriyyələrini bilir;
4. Anormal inkişaf və hərəket xüsusluyyətlərini ayırd edir;
5. Hərəkətin və funksional inkişaf haqqında biliklərin fizioterapia və reabilitasiyada əhəmiyyətini anlayır;
6. Normal motor inkişafının biomexaniki və kineziooji xüsusiyyətini bilir;
7. Motor inkişaf dövrlərini qiymətləndirmək texnikalarını bilir;
8. Motor inkişafını destəkləyən təsirləri və amilləri bilir

FTN 12. (Patologiya)

1. Patoloji proseslərin əsas növlerinin inkişaf mexanizmlərini və morfolojiyasını bilir.
2. Sümük, oynaq və yumşaq toxuma patologiyalarının əsas morfoloji və funksional təzahürərini bilir.
3. Periferik sinir və skelet ezelə patologiyalarının və mərkəzi sinir sisteminin xəstəliklərinin morfoloji-funksional və patogenetik xüsusiyyətlərini bilir.
4. Patologiya laboratoriyasında müxtəlif patoloji proseslərə və xəstəliklərə aid olan makroskopik və mikroskopik preparatların diaqnostikasını bacanır.
5. Müxtəlif qan dövranı pozğunluqları zamanı orqan və toxumalarda yaranan dəyişikliklərin morfoloji diaqnostikasını qoymağı bacanır.
6. İltihabi, infeksiyon və genetik xəstəliklərin ümumi xüsusiyyətlərini təyin etməyi bacanır.
7. Xoş- və bədxassəli şişlərin morfoloji differensial diaqnostikasını təyin edir.
8. Sümük, oynaq, yumşaq toxuma, skelet ezelələri, mərkəzi və periferik sinir sistemlərinin patologiyalarının an çox rast gəlinən makroskopik və mikroskopik preparatlarının təsvir etməyi bacanır.

FTN 13. (Biomexanikanın əsas prinsipləri)

1. Biomexanikaya aid əsas anlayışları bilir;
2. Orqanızmin ümumi biomexaniki xüsusiyyətlərini anlayır;
3. Hərəket və sabit dayanma zamanı biomexaniki prinsipləri istifadə edir;
4. Skelet- ezelə sisteminde düzgün hərəket tərzini bilir;
5. Skelet - ezelə sistemiñe aid toxumaların normal biomexaniki xüsusiyyətləri haqqında bilikləre sahib olur;
6. Skelet - ezelə sistemiñe aid toxumaların tətbiq edilən stresə qarşı yaranan cavab reaksiyasının biomexaniki xüsusiyyətlərinə aid bilikləre sahib olur;
7. Oynaqların normal və patoloji hallarda biomexaniki xüsusiyyətləri haqqında bilikləre sahib olur;
8. Güc, tətbiq prinsiplərini və zədə mexanizmlərini anlayır;
9. Zədələnmənin qarşısını almaq üçün yanaşmaları bilir

FTN 14. (Psixiologiya)

1. Psixiologiya anlayışını, tarixini bilir;
2. Psixiologyanın tedqiqat əsərlərini, sahələrini bilir;
3. Sosial və öyrənmə psixologiyalarının temel sahələrini, yanaşmaları bilir;
4. Inkişaf psixiologiyasının temel prinsiplərini, yanaşmaları bilir;

- Fiziki və psixi problemlərin xəstə üzərində təsirini bilir;
- Fizioterapiya və reabilitasiya sahəsində xəstələri psixoloji cəhətdən düzgün analiz edərək müəyyən etməyi bacarı;
- Klinik psixologyanın temel prinsiplərini, maraq dairəsini və yanaşmaları bilir

FTN 15. (Nutrisiologiya)

- Qidalanmaya aid esas anlayışları, qida qruplarını bilir;
- Qida qəbulunun fiziologiya ilə əlaqələndirmek haqqında biliklərə sahib olur;
- Qidalan enerji, karbohidrat, zülal və yağ baxımından qiymətləndirir;
- Su və elektrolitlərin orqanizmin fealiyyətində əhəmiyyətini bilir;
- Vitamin və mineralların qidalanmadakı əhəmiyyətini anlayır və qidaları vitamin və mineral baxımından qiymətləndirir;
- Qida deyerinin itirilməsinin qarşısını almaq məqsadılıq hazırlanma, bişirmə və saxlama üsullarını bilir;
- Qidalanmanın qiymətləndirilmesi, qidalanma formasının müəyyən edilmesi üçün istifadə olunan üsullar haqqında biliklərə sahib olur;
- Xəstələrdə qidalanmanın pozulmasını ayırd edir;
- Diabet və qidalanma arasında əlaqəni ayırd edir, diabetli xəstələrə qidalanma qaydaları və rast gəlinen qidalanma pozuntularını sadalaya bilir;
- Piylenmənin sebeplerini və qorunma prinsiplərini sadalayır;
- Xüsusi xəstə qruplarında qidalanma prinsiplərini bilir

FTN 16. (Fiziometrik göstəricilərin qiymətləndirilmesi)

- Peşəsi ilə əlaqəli təmel ölçmə və qiymətləndirme üsullarını bilir;
- Xəstədən anamnez toplamağı, xəstə və xəstəlik haqqında ümumi problemləri müəyyən edir;
- Xəstəni qiymətləndirərək fizioterapevtik müalicəyə ehtiyacı müəyyən etməyi bacarı;
- Müalicədən evvel və sonar fizioterapiyada istifadə olunan qiymətləndirme üsullarını seçməyi bacarı;
- Fizioterapevtik qiymətləndirme üçün lazım olan alet və levazimatları seçir və tətbiq edir;
- Hərəketin təmel prinsiplərini bilir, fizioterapevtik proqramlarda bu prinsiplərdən istifadə edir;
- Ön, arxa və yan poza analizlerini bilir, xəstə və sağlam insanlar arasında müşahidə olunan poza fərqlərini müəyyən edir;
- Qısalıq və elastilik testlərini tətbiq edir;
- Antropometrik ölçmələri (uzunluq, həcm, yağı toxuması miqdarı və s.) apara bilir;
- Normal oynaq hərəketlərini qiymətləndirməyi bacarı;
- Əzələ gücünü ölçməyi bacarı

FTN 17. (Biomexanika və kineziologiya)

- Kineziologiyaya aid esas anlayışları və fizioterapiyadakı əhəmiyyətini bilir;
- Hərəket ilə əlaqəli mexaniki prinsipləri təsnif edir, bu prinsiplərin insanın hərəket analizlərində istifadə etməyi bacarı;
- Sümük, əzələ, qığırdaq və kollagen toxumanın normal və patoloji vəziyyətlərdə xüsusiyyətini bilir;
- Oynaqların funksiyalarını bilir, oynaga aid problemlərin meydana çıxmasının mexanizmlərini izah edir, bu biliklərdən problemlərin həlli zamanı istifadə edir;

- Reabilitasiyanın xüsusi sahələrini bilir;

FTN 11. (Dayaq- hərəket sisteminin funksional inkişafının esasları)

- Normal hərəket və funksiyaların inkişaf xüsusiyyətlərini və anlayışları bilir;
- Hərəkətin və funksional inkişafın inkişafə təsir edən amilləri bilir;
- Motor inkişaf nezəriyyələrini bilir;
- Anormal inkişaf və hərəket xüssusiyetlərini ayırd edir;
- Hərəkətin və funksional inkişaf haqqında biliklərin fizioterapia və reabilitasiyada əhəmiyyətini anlayır;
- Normal motor inkişafının biomexaniki və kineziooji xüsusiyyətini bilir;
- Motor inkişaf dövrlərini qıymətləndirmək texnikalarını bilir;
- Motor inkişafını destəkləyən təsirləri və amilləri bilir

FTN 12. (Patologiya)

- Patoloji proseslərin asas növlərinin inkişaf mexanizmlərini və morfolojiyasını bilir.
- Sümük, oynaq və yumşaq toxuma patologiyalarının esas morfoloji və funksional təzahürələrini bilir.
- Periferik sinir və skelet əzələ patologiyalannın və mərkəzi sinir sisteminin xəsteliklərinin morfoloji-funksional və patogenetik xüsusiyyətlərini bilir.
- Patologiya laboratoriyasında müxtəlif patoloji proseslərə və xəsteliklərə aid olan makroskopik və mikroskopik preparatların diaqnostikasını bacarıır.
- Müxtəlif qan dövranı pozğunluqları zamanı orqan və toxumalarda yaranan dəyişikliklərin morfoloji diaqnostikasını qoymağı bacarıır.
- İltihabi, infeksiyon və genetik xəsteliklərin ümumi xüsusiyyətlərini təyin etməyi bacarıır.
- Xoş- və bədxassəli işlərin morfoloji differensial diaqnostikasını təyin edir.
- Sümük, oynaq, yumşaq toxuma, skelet əzələləri, mərkəzi və periferik sinir sistemlərinin patologiyalarının ən çox rast gəlinən makroskopik və mikroskopik preparatlarını təsvir etməyi bacarıır.

FTN 13. (Biomexanikanın esas prinsipləri)

- Biomexanikaya aid əsas anlayışları bilir;
- Organizmin ümumi biomexaniki xüsusiyyətlərini anlayır;
- Hərəket və sabit dayanma zamanı biomexaniki prinsipləri istifadə edir;
- Skelet- əzələ sisteminde düzgün hərəket tərzini bilir;
- Skelet - əzələ sistemiə aid toxumaların normal biomexaniki xüsusiyyətləri haqqında bilikləre sahib olur;
- Skelet - əzələ sistemiə aid toxumaların tətbiq edilən stresə qarşı yaranan cavab reaksiyasının biomexaniki xüsusiyyətlərinə aid bilikləre sahib olur;
- Oynaqların normal və patoloji hallarda biomexaniki xüsusiyyətləri haqqında bilikləre sahib olur;
- Güç, tətbiq prinsiplərini və zədə mexanizmlərini anlayır;
- Zədələnmənin qarşısını almaq üçün yanaşmaları bilir

FTN 14. (Psixologiya)

- Psixologiya anlayışını, tarixini bilir;
- Psixologyanın tədqiqat üsullarını, sahələrini bilir;
- Sosial və öyrənmə psixologiyalarının temel sahələrini, yanaşmaları bilir;
- Inkişaf psixologiyasının temel prinsiplərini, yanaşmaları bilir;

5. Fiziki və psixi problemlerin xəstə üzərində təsirini bilməlidir;
6. Fizioterapiya və reabilitasiya sahəsində xəstələri psixoloji cəhətdən düzgün analiz edərək müəyyən etməyi bacarıdır;
7. Klinik psixologyanın temel prinsiplərini, maraq dairesini və yanaşmaları bilir

FTN 15. (Nutrisiologiya)

1. Qidalanmaya aid əsas anlayışları, qida qruplarının bilir;
2. Qida qəbulunun fiziologiya ilə əlaqələndirmək haqqında biliklərə sahib olur;
3. Qidaları enerji, karbohidrat, zülal və yağı baxımından qiymətləndirir;
4. Su və elektrolitlerin organizmin fəaliyyətində əhəmiyyətini bilir;
5. Vitamin və mineralların qidalanmadakı əhəmiyyətini anlayır və qidaları vitamin və mineral baxımından qiymətləndirir;
6. Qida deyerinin itirilməsinin qarşısını almaq məqsədilə hazırlanma, bişirmə və saxlama üsullarını bilir;
7. Qidalanmanın qiymətləndirilməsi, qidalanma formasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan üsullar haqqında biliklərə sahib olur;
8. Xəstələrdə qidalanmanın pozulmasını ayırd edir;
9. Diabet və qidalanma arasında əlaqəni ayırd edir, diabetli xəstələrə qidalanma qaydaları və rast gəlinən qidalanma pozuntularını sadalaya bilir;
10. Piyənmenin sebəplerini və qorunma prinsiplərini sadalayır;
11. Xüsusi xəstə qruplarında qidalanma prinsiplərini bilir

FTN 16. (Fiziometrik göstəricilərin qiymətləndirilməsi)

1. Peşəsi ilə əlaqəli temel ölçmə və qiymətləndirme üsullarını bilir;
2. Xəstədən anamnez toplamağı, xəstə və xəstəlik haqqında ümumi problemleri müəyyən edir;
3. Xəstəni qiymətləndirərək fizioterapevtik müalicəyə ehtiyacı müəyyən etməyi bacarıdır;
4. Müalicədən avvel və sonar fizioterapiyada istifadə olunan qiymətləndirmə üsullarını seçməyi bacarıdır;
5. Fizioterapevtik qiymətləndirme üçün lazımlı olan alet və ləvazimatları seçir və tətbiq edir;
6. Hərəketin temel prinsiplərini bilir, fizioterapevtik programlarda bu prinsiplərdən istifadə edir;
7. Ön, arxa və yan poza analizlerini bilir, xəstə və sağlam insanların arasında müşahidə olunan poza fərqlərini müəyyən edir;
8. Qısalıq və elastiklik testlərini tətbiq edir;
9. Antropometrik ölçmələri (uzunluq, hecm, yağı toxuması miqdarı və s.) apara bilir;
10. Normal oynaq hərəkətlərini qiymətləndirməyi bacarıdır;
11. Əzələ gücünü ölçməyi bacarıdır

FTN 17. (Biomexanika və kinaziologiya)

1. Kinezologiyaya aid əsas anlayışları və fizioterapiyadakı əhəmiyyətini bilir;
2. Hərəkət ilə əlaqəli mexaniki prinsipləri təsnif edir, bu prinsiplərin insanın hərəket analizlərində istifadə etməyi bacarıdır;
3. Sümük, əzələ, qığırdaq və kollagen toxumanının normal və patoloji vəziyyətlərdə xüsusiyyətini bilir;
4. Oynaqların funksiyalarını bilir, oynaqə aid problemlərin meydana çıxmasının mexanizmlərini izah edir, bu biliklərdən problemlərin həlli zamanı istifadə edir;

5. Müvazinet, ağırlığın paylanması ve orientasiya tənzimlənməsi haqqında biliklərə sahib olur, bu biliklərdən peşə fəaliyətində istifadə edir;
6. Normal və patoloji yerimənin xüsusiyyətlərini və analizlərini müəyyən edir, kompensasiya mexanizmlərini sadalayır;
7. Normal hərəkət və funksiyaları ayırdı edir, xəstələrdə rast gəlinən hərəkət və funksiya pozulmaları ilə müqayisə edir;
8. Onurğa sütununun anatomik və mexaniki xüsusiyyətlərini bilir, bu xüsusiyyətləri patoloji veziyətlərdə müqayisə üçün istifadə edir, qoruyucu amillər, ergonomik prinsiplər ilə təlimlərin əhəmiyyətini anlayır;
9. Çanaq, qalça, diz, topuq oynaqları və ayağın mexaniki və patomexaniki xüsusiyyətlərini bilir;
10. Aşağı etraf oynaqlarının dinamik aktivliyi üçün kinematik və kinetik qiymətləndirməni qavrayır;
11. Çiyin-qol kompleksi, dirsek və bilek oynaqlarının mexaniki və patomexaniki xüsusiyyətlərini bilir və təcrübədə istifadə edir

FTN 18. (Manipulyasiya prosedurları)

1. Müalicəvi masaj anlayışını bilir;
2. Masaj əsulları və texnikalarının reflex, mexanik, fizioloji və klinik təsirleri haqqında təmel biliklərə sahib olur;
3. Masaj müalicəsini planlaşdırmaq üçün lazım olan qiymətləndirməni aparır və göstəriş olduğu hallarda müalicə seçimini tətbiq edir;
4. Masaja eks göstəriş olan patologiyaları bilir;
5. Masaj proseduruna klinik veziyətlərdə qərar verilme prosesini bilir və tətbiq edir;
6. Onurğa sütununun və periferik oynaqların funksional anatomiyasını bilir;
7. Mobilizasiya, manipulyasiya və köndəlen sürtünmə texnikalarının təsir mexanizmlərini bilir;
8. Oynaq və yumşaq toxuma problemlərinin klinik xüsusiyyətlərini bilir, təmel qiymətləndirmə əsullarını tətbiq edir;
9. Oynaq, bağ, veter və ezelə zədələnmələrində istifadə olunan manual müalicə texnikalarına qərar verir və təmel seviyyədə tətbiq edir;

FTN 19. (Işıq, istilik və hidroterapiya)

1. Klinik şəraitdə işıq, istilik və hidroterapiya prosedurlarının seçilməsini, tətbiq prinsiplərini və tətbiqi mövzusunda bilik və bacarıqlara sahib olur;
2. Sethi istilik prosedurunun iltihab və ağrı zamanı təsirini izah edir və seçilir;
3. Sethi istilik prosedurunun fiziki və fizioloji təsirlərini müəyyən edir;
4. Infraqırmızı, lazer, ultrabanövşəyi, helioterapiya və soyuq prosedurlarının fiziki və fizioloji təsirlərini izah edir, göstəriş və eks göstərişlərini bilir və tətbiq edir;
5. Hidroterapiyanın istifadə səbəbərini, fizioloji təsirlərini ayırdı edir və müvafiq təmel anlayışları izah edir;
6. Mexaniki qıcıqlandırma ilə su prosedurunu, maye ilə terapiya, bخارlı istilik prosedurlarının fizioloji təsirlərini, istifadə səsbəlerini və sahələrini izah edir;
7. Hovuz və su içinde prosedurların fizioloji təsirlərini, istifadə səsbəlerini və sahələrini izah edir;
8. Hidroterapiyada istifadə olunan testlərin məqsədlərini və tətbiq əsullarını bilir və bacarıır

FTN 20. (Funksional neyroanatomiya)

1. Merkezi, periferik ve avtonom sinir sisteminin makro ve mikro anatomiyasını, xüsusiyyetlerini bilir;
2. Neyroanatomik strukturların normal iş ve funksiyaların bilir;
3. Neyroanatomik strukturların motor, hissi ve davranış proseslerine təsirlerini müəyyən edir;
4. Neyroanatomik strukturların funksiya pozulmaları zamanı meydana çıxan klinik təzahürər haqqında biliklərə sahib olur;
5. Meydana çıxan klinik təzahürərə görə neyroanatomik strukturların funksiya pozulmalarını müəyyən etməyi bacarır;
6. Klinik təcrübelerde çox rast gəlinen sinir sistemine aid patologiyaları ayırdır

FTN 21. (Elektroterapiya)

1. Toxumaların elektrik xüsusiyyətlərini bilir;
2. Əzəle ve sinirlerin stimulyasiya prinsiplərini anlayır;
3. Aşağı, orta və yüksək tezlikli cərəyanlar haqqında biliklərə sahibdir;
4. Aşağı, orta və yüksək tezlikli cərəyanların istifadə sahəlerini bilir və tətbiq edir;
5. Aşağı, orta və yüksək tezlikli cərəyanların toxumalara təsir mexanizmlərini bilir;
6. Aşağı, orta və yüksək tezlikli cərəyanlar ile müalicəyə göstəriş, eks göstərişləri bilir və tətbiq etməyi bacarır

FTN 22. (Daxili xəstəlikler)

1. Terapevtik xəstəlikləri tanır və xüsusiyyətlərini bilir;
2. Terapevtik xəstəliklərin diaqnostik qiymətləndirilməsi və müalicə üsullarının seçilməsinə aid təmel biliklərə sahibdir;
3. Revmatoloji xəstəlikləri tanır və xüsusiyyətlərini bilir;
4. Revmatoloji xəstəliklərin diaqnostik qiymətləndirilməsi və müalicə üsullarının seçilməsinə aid təmel biliklərə sahibdir;
5. Nevroloji xəstəlikləri tanır və xüsusiyyətlərini bilir;
6. Nevroloji xəstəliklərin diaqnostik qiymətləndirilməsi və müalicə üsullarının seçilməsinə aid təmel biliklərə sahibdir;
7. Uşaq nevroloji xəstəlikləri tanır və xüsusiyyətlərini bilir;
8. Uşaq nevroloji xəstəliklərin diaqnostik qiymətləndirilməsi və müalicə üsullarının seçilməsinə aid təmel biliklərə sahibdir

FTN 23. (Cərrahi xəstəlikler)

1. Ortopediya, neyrocərrahlıq, ginekologiya və məmaliqə aid xəstəlikləri əsas xəstəlikləri bilir;
2. Ortopediya, neyrocərrahlıq, ginekologiya və məmaliqə aid xəstəlikləri əsas xəstəliklərin xüsusiyyətlərini temel seviyyədə bilir;
3. Ortopediya, neyrocərrahlıq, ginekologiya və məmaliq sahəsində çox rast gəlinen xəstəliklərin diaqnostik qiymətləndirməsi haqqında təmel biliklərə sahibdir;
4. Ortopediya, neyrocərrahlıq, ginekologiya və məmaliq sahəsində çox rast gəlinen xəstəliklərin müalicə üsullarının seçilməsinə aid təmel biliklərə sahibdir;
5. Ortopediya, neyrocərrahlıq, ginekologiya və məmaliq sahəsində çox rast gəlinen xəstəliklər arasında fərqləri anlayır və izah edir

FTN 24 (Biofizika)

1. Elektrik cereyanının toxumaya tesislerini, müalicə prosesinde istifadə edilmesini izah edir;
2. Yüksek tezlikli cereyanın (darsorvalizasiya və elektrocerrahiyə), yüksək və ultrayüksək tezlikli dəyişen maqnit sahəsinin (induktotermiya), ifratyüksektezlikli elektromaqnit dalğasının (mikrodalğa və DMD terapiya) və son derece yüksək tezlikli elektromaqnit dalğasının (SYT-terapiya) tesisile organizm toxumalarında baş verən fiziki prosesləri bilir. Tesis potensialı, sinaptik ötürülmə və azələ təqəllüsünün biofizikasına aid mexanizmləri müəyyən edir;
3. Tesis potensialı, sinaptik ötürülmə və ezele təqəllüsünün biofizikasına aid mexanizmləri müəyyən edir;
4. Qan dövranı sisteminde biofiziki mexanizmləri və hemodinamik prinsipləri müəyyən edir, qanın reoloji xüsusiyyətlərinin ehemiyətini bilir;
5. Hissi reseptorlardan gelen məlumatların işlənilməsi, işıq enerjisinin organizmde tesis potensialına çevriləməsi haqqında biliklərə sahib olur, spektrofotometrik analizin əsas prinsiplərini izah edir və ən azı bir tacrübədə tətbiq edir;
6. Zülalların funksional quruluşu və biofiziki xüsusiyyətlərini bilir;
7. İonlaşdırıcı radasianın bioloji tesisleri (somatik və genetik), hüceyrənin çoxalmasının və differensasiyasının biofiziki xüsusiyyətləri, radasianın hüceyreyə tesis mexanizmi haqqında biliklərə sahib olur

FTN 25. (Radiologiya)

1. Radiologiyaya aid əsas anlayışları bilir;
2. Radiologiyada istifadə olunan müasir üsulları tanır və istifadə sahələrini bilir;
3. Radialoji metodlarının seçilməsində göstəriş, eks göstərişləri bilir;
4. Ətraflar, onurğa sütunu, döş qefəsi və ağciyərin radioloji müayinəsi zamanı temel qiymətləndirmə bacarığına yiyələnir;
5. Yumşaq toxumanın radioloji müayinə üsulları haqqında təmel biliklərə sahibdir

FTN 26. (Farmakologiya)

1. Farmakologiya ilə eləqəli əsas anlayışları, farmakokinetik və farmakokinetik terminləri bilir;
2. Derman xammalı, derman maddəsi və dərman forması, dərmanların nomenklaturası anlayışlarını müəyyənəşdirə bilir;
3. Derman maddələrinin təsnifatının əsas prinsiplərini bilir;
4. Dərmanların organizm, orqan, hüceyre və molekullar seviyyəsində tesisini analiz edə bilir;
5. Farmakokinetik və farmakodinamik olaraq derman tesislerini müqayisə etməyi bacarır;
6. Dərman terapiyasının aparılmasına müxtəlif amillerin (cins, çəki, yaş, genetik xüsusiyyətlər, yanaşı patologiya, digər dərmanların istifadəsi və s.) tesisini nezəre ala bilir;
7. Dərmanların ümumi farmakoloji xüsusiyyətlərini, bu dərmanların əlavə tesislərini, istifadəsinə göstəriş və eks göstərişləri bilir;
8. Tolerantlıq, derman asılılığını bilir və onların növlerini müqayisə edə bilir;
9. Dərmanların qarşılıqlı tesisri və uyuşmazlığı müəyyənəşdirə bilir;
10. Dərman toksikologiyası və keskin dərman zəherlənməsi üçün ilk yardım prinsipləri haqqında bir təsəvvürə sahib ola bilir;
11. Ümumi və xüsusi farmakologiyanın əsas prinsiplərini bilir;
12. Dərman formaları müqayisə etməyi, reseptin tertib etməyi və yazılmasını bacarır.

FTN 27. (Neyrofizioloji yanaşmaları)

1. Propriozeptiv neyromuskulyar rahatlama (PNF) teknikasının tesir mekanizmlerini bilir;
2. PNF teknikasının terapeutik meşgül arasında yeri ve istifade məqsədlerini bilir;
3. Müxtalif neyromuskulyar sistem pozulmalarında rahatlatma ve ya inhibisiya məqsədile tətbiqləri bacarıır;
4. PNF teknikalarını müxtalif klinik hallar zamanı tətbiq etməyi bacarıır;
5. İnsult və serebral iflic sonrası rast gelinek klinik təzahürleri ayndı edir və müalicədə istifadə olunan üsullarla elaqelendirir;
6. Normal hərəket və funksiyaları bilir, insult və serebral müşahide olunan hərəkat və funksiya pozulmaları ilə müqayisə edə bilir;
7. İnsult və serebral iflicdə istifadə olunan temel və nevroloji inkişaf əsaslı ölçmə və qiymətləndirmə üsullarını bilir və tətbiq edir;
8. İnsult və serebral iflicdə klinik təzahürleri müəyyən edir, müalicə və reabilitasiya üçün program planlaşdırır;
9. İnsult və serebral iflicdə çox rast gelinek və müasir neyrofizioloji yanaşmaları bilir və Bobath yanaşmasını baza saviyədə tətbiq edir

FTN 28. (Ortopedik və travmatoloji reabilitasiya)

1. Ortopedik problemleri müəyyən edə bilir;
2. Ortopediada skelet-ezələ sisteminin zədələnmələrini və degenerative xəsteliklərin xarakteristikasını izah edir və ağırlaşmalarını bilir;
3. Cərrahi müdaxiləyə ehtiyac olan ortopedik problemlerde cərrahi müdaxilə ilə elaqeli anlayışları bilir;
4. Ortopedik problemlər zamanı əmumi və patologiyaya xas ölçmə və qiymətləndirmə üsullarını bilir və tətbiq edir;
5. Ortopediada skelet-ezələ sistemi zədələnmələri və degenerative proseslərə aid əmumi müalicə prinsiplərini bilir və fizioterapeutik-reabilitasion müdaxiliyə ehtiyacı müəyyənlaşdırır bilir;
6. Cərrahi müdaxilə olunmuş və olunmamış xəsta qruplarında vəziyyətə və patologiyaya uyğun fizioterapiya və reabilitasiya programını müəyyən edir və tətbiq edir

FTN 29. (Pediatrik reabilitasiya)

1. Pediatrik reabilitasiya anlayışını və əhatə dairesini bilir;
2. Pediatrik qrupda funksional qüsurları, əllilik və əlliye sebeb ola vəziyyətləri bilir;
3. Aşağı hərəki nevronların zədələnməsi olan uşaqlarda fizioterapeutik qiymətləndirməni aparır;
4. Aşağı hərəki nevronların zədələnməsi olan uşaqlarda fizioterapiya və reabilitasiya programını həyata keçirir;
5. Serebral iflici olan uşaqlarda fizioterapeutik qiymətləndirməni aparır;
6. Serebral iflici olan uşaqlarda fizioterapiya və reabilitasiya programını həyata keçirir;
7. Bazu kelefinin doğuş zamanı zədələnmələri, eyriböyünlük (tortikolis), çox rast gelinek inkişaf pozulmaları olan uşaqlarda qiymətləndirmə aparır və fizioterapiya və reabilitasiya programını həyata keçirir;
8. Yuxarı və aşağı hərəki nevronların zədələnməsi olan uşaqlarda klinik problemləri həll edir

FTN 30. (Kardiovaskulyar reabilitasiya)

1. Kardiovaskulyar reabilitasiyaya aid təmal anlayışları izah edir;
2. Kardiovaskulyar xəsteliklərin klinik xüsusiyyətlərini bilir;

3. Kardiovaskulyar problemleri olan xəstələri fiziki, fizioloji və funksional baxımdan qiymətləndirir;
9. Kardiovaskulyar problemleri olan xəstələrdə fizioterapiya və reabilitasiya programını planlaşdırır və heyata keçirir;
4. Kardiovaskulyar problemleri olan xəstələrin həyat keyfiyyətini və psixoloji vəziyyətini qiymətləndirir və ev proqramları hazırlayır;
5. Kardiovaskulyar xəstəlik riski olan insanlarda risk amillerini təhlil edir;
6. Kardiovaskulyar xəstəlik riski olan insanlarda xəstəni maarifləndirir və davranış dəyişiklikləri aparırlar

FTN 31. (Pulmonoloji reabilitasiya)

1. Pulmonoloji reabilitasiyaya aid temel anlayışları izah edir;
2. Pulmonoloji xəstəliklərin klinik xüsusiyyətlərini bilir;
3. Pulmonoloji problemleri olan xəstələri fiziki, fizioloji və funksional baxımdan qiymətləndirir;
4. Pulmonoloji problemleri olan xəstələrdə fizioterapiya və reabilitasiya programını planlaşdırır və heyata keçirir;
5. Pulmonoloji problemleri olan xəstələrin həyat keyfiyyətini və psixoloji vəziyyətini qiymətləndirir;
6. Pulmonoloji problemleri olan xəstələrdə gündəlik fəaliyyətində enerji mənimşənilmesinin azaldılması istiqamətində yanaşmaları bilir və istifadə edir;
7. Pulmonoloji problemleri olan xəstələrdə fizioterapiya və reabilitasiya prosedurlarında istifadə olunan köməkçi cihazları istifadə edir

FTN 32. (Fizioterapiyada klinik qərarverme)

1. Fizioterapiya və reabilitasiya proqramları haqqında temel bilik və bacarıqları sahib olur;
2. Fizioterapiya və reabilitasiya prosedurları üçün lazım olan qiymətləndirməni fizioterapistin rəhbərliyi ilə heyata keçirir;
3. Xəstəyə xas fizioterapiya və reabilitasiya programını fizioterapist rəhbərliyində hazırlanır və tətbiq edir;
4. Klinik hadisə ilə əlaqəli qrup çalışmalarında iştirak edir, fizioterapevtik qiymətləndirmə sonrası xəstəyə aid problemləri sadalayır, qruplaşdırır;
5. Hərəket və fəaliyyət məhdudlaşmasına səbəb olan şəxsi və etraf mühit amillerini izah edir;
6. Biopsixososial modeli klinik qərarverme prosesində istifadə edir;
7. Xəstəyə uyğun qiymətləndirmə neticələrini, qısa və uzun müddətli müalicə hədəflərini, müalicə planını səmərəli şəkildə paylaşır, digər fikirləri də elmi əsaslarla müzakirə edir

FTN 33. (Mamalıq - ginekologiyada fizioterapiya və reabilitasiyası)

1. Reprəduktiv sistemin fiziologiyasını bilir;
2. Hamilelik zamanı baş verən fizioloji və patoloji dəyişiklikləri müəyyən edir;
3. Hamilelik zamanı idman hərəkətlərinin əhəmiyyətini bilir;
4. Doğuş və doğuşun mərhələləri haqqında biliklərə sahib olur;
5. Sidik və nəcis saxlayıcı bilməməni müəyyən edir;
6. Çanaq orqanlarının sallanması və ginekoloji şişlər haqqında biliklərə sahibdir;
7. Mamalıq – ginekologiyada fizioterapik qiymətləndirməni aparırlar;

8. Xəstiliklərin qarşısının alınması, fizioterapeutik müalicə və yanaşmaların seşilmasını bilir

FTN 34. (Nevroloji reabilitasiya)

1. Fizioterapiya və reabilitasiya proseduruna ehtiyac olan sinir sistemi xəstiliklərini, onların klinik xüsusiyyətlərini bilir;
2. Fizioterapiya və reabilitasiya proseduruna ehtiyac olan sinir sistemi xəstiliklərinin klinik təzahürərini, əlamətləri və etiologiyasını, medikamentoz və cərrahi müalicəsi haqqında biliklərə sahib olur;
3. Xəstilikləri mərkəzi və periferik sinir sisteminin xüsusiyyətlərinə görə təsnif edir, aşağı və yuxarı hereki neyron zədələnməlerinin klinik xüsusiyyətlərini bilir;
4. Aşağı və yuxarı hereki neyron zədələnməlerinin qiymətləndirilməsinə aid temel və neyrofizioloji ölçmə-qiyəmtəndirme üsullarını bilir;
5. Nevroloji xəstiliklərin funksiya, hereket və fəaliyyətə bağlı təsirlərini müeyyen edir və klinik qərarverme prosesinde müalicə programını planlaşdırır;
6. Xəsteliyə uyğun neyrofizioloji müalicə programını seçir və teməl səviyyədə tətbiq edir

FTN 35. (Ortezle reabilitasiya)

1. Ortezler, onların təsnifikasi, istifadəsinə göstərişlər, eks göstərişlər haqqında biliklərə sahib olur;
2. Ferqli ortotik materialları və hazır məhsulları müqayisə edə bilir;
3. Ortez tətbiqindən əvvəl və sonar müvafiq qiymətləndirmə aparır;
4. Müxtəlif patoloji proseslər və simptomlar zamanı istifadə edilən ortez tiplərini bilir, xüsusiyyətlərini müqayisə edir;
5. Xəstenin ortez ehtiyacı olmasına qərar verir, xəstəyə uyğun ortez seçir, gözlənilen ağırlaşmalar barəsində izah verir;
6. Xəstenin veziyətində baş veren dəyişikliyə uyğun olaraq ortez tətbiqinin davam etdirilməsinə, tətbiqin dayandırılmasına, modifikasiyasına və ya dəyişdirilməsinə qərar verir;
7. Ortez və reabilitasiyanın effektivliyini artırmaq üçün müalicə programını planlaşdırır və tətbiq edir

FTN 36. (Protez və reabilitasiyası)

1. Protezi təşkil eden hissələri tanır, istehsal prosesi haqqında məlumatə sahib olur;
2. Amputasiya olunmuş və ya ətrafların anadangəlmə qüsürü olan şəxslərə uyğun protez istifadə olunmasına qərar verir;
3. Amputasiya olunmuş şəxslərə müvafiq müalicə programını planlaşdırır və tətbiq edir;
4. Protez istifadəsinə göstərişləri olan xəstələrdə reabilitasiyanın mərhelelərinə uyğun qiymətləndirməni planlaşdırır və tətbiq edir;
5. Protez istifadə eden xəstələrdə protezun uyğunluğuna nəzarət edir, ehtiyac olduqda bioməxaniki tənzimlemələri edir, nəticələrini təhlil edir;
6. Protez ilə baş verən ağırlaşmaları əlaqələndirir

FTN 37. (Revmatoloji reabilitasiya)

1. Revmatoloji xəstiliklərin patofiziologiyasını bilir;
2. Xəstiliklər arasındaki fərqləri və xəsteliyə aid xüsusiyyətləri tanır;
3. Revmatoloji xəstələrin fizioterapeutik və reabilitasiyon qiymətləndirilməsini apara bilir;

4. Fizioterapiya ve reabilitasiya prosedurlarına göstərişləri, müvafiq müalicə yanaşmalarını müəyyen edir ve tətbiq edir;
5. Xəstəyə həyat fealiyyəti üçün tövsiyeler verir ve profilaktik yanaşmalarda rəhbərlik edir;
6. Xəsetlik prosesinin idarəəolunmasında aktiv fealiyyət göstərir

FTN 38. (Peşə xəsteliklərinin reabilitasiyası)

1. Peşə xəsteliklərinin müalicəsində ümumi qiymətləndirmə aparır;
2. Şəxslərin əmək prosesində problemlərinə uyğun təlimlər aparır;
3. Hiss, davranış və hərəketin tam funksional olmasını qiymətləndirir;
4. Koqnitiv veziyəti, gündəlik fealiyyəti qiymətləndirir;
5. Xəsetlərin gündəlik fealiyyətinə uyğun müalicə programı hazırlayır;
6. Təmel biomexanika biliklərini təcrübəye tətbiq edir;
7. Funksiyalarına uyğun yuxarı ve aşağı etrafıların hərəketlərini qiymətləndirir;
8. Qiymətləndirmə nticelerinə uyğun olaraq müalicə yanaşmalarını təmel seviyyədə tətbiq edir

FTN 39. (Idmançıların reabilitasiyası)

1. İdman fizioterapiyası, idmanda ölçme-qiyəmtəndirmənin əhəmiyyəti, prinsipləri, fiziki uyğunluğu, idmançılarda, yeniyetmələrdə, elillərdə, qadınlar və uşaqlarda tətbiq edilən fiziki uyğunluq testləri haqqında biliklərə sahib olur;
2. Telim-məşq və idman psixologiyası haqqında biliklərə sahib olur, idman və qidalanma əlaqələrini bilir;
3. İdman növlərini sadalayır, idmançılarda yumşaq toxuma zədələnməleri və yaxşılaşdırma prosesini izah edir;
4. İdman zədələnmələrində ilk yardım və ilkin müalicə anlayışlarını bilir;
5. İdman yaralanmalarında istifadə olunan müasir ölçme-qiyəmtəndirmə üsullarını anlayır, tətbiq edir, idman yaralanmaları zamanı müalicə prinsiplərini bilir;
6. İdman yaralanmalarını bilir, qiyəmtəndirmə aparır, qiyəmtəndirmə nticelerine görə klinik qərarverme bacarığını istifadə edərək təhlil aparır, müalicə programını hazırlayır;
7. İdman zədələnmələrindən sonra idmançıların fealiyyətinin bərpası üçün kriteriyaları bilir, bərpə prosesinə uyğun funksional reabilitasiya programını planlaşdıraraq təmel seviyyədə tətbiq edir

FTN 40. (Profilaktik fizioterapiya və reabilitasiya)

1. Sağlamlıq anlayışını, saölämliğə aid təmel anlayışları, sağlamlığa təsir edən amilləri menimsəyir;
2. Sağlamlığın qorunması və yaxşılaşdırılmasında rol oynayan təşkilat və cəmiyyətləri tanır;
3. Preventiv sağlamlıq xidmətlərində hədəf qrupları və bu qruplara uyğun xidmətləri müəyyən edir;
4. Tibb işçilərinin ictimai sağlamlıqdakı rolunu izah edir;
5. Tibb xidmətinin müxtəlif seviyyələrində preventiv xidmətləri təmin etməyi bacarır;
6. Preventiv tibb xidmətində fizioterapiya və reabilitasiyaya məxsus tədqiqatları planlaşdırır;
7. Preventiv sehiyyə xidmətlərində multidisiplinar tədqiqatları bacarır

FTN 41. (Sənayede fizioterapiya və reabilitasiya)

1. Sənayenin müxtəlif sahələrində işleyen insanları qiymətləndirir;

2. Şəxslərin peşə fəaliyyətinə uyğunlaşırmağı bacarı;
3. Peşə reabilitasiyasına aid qiymətləndirmə aparır və hədəf müəyyənəşdirə bilir;
4. Ehtimal olunan travmalar haqqında məlumatlara sahib olur və onların müalicə yanaşmalarını bilir və bacarı;
5. Əldə etdiyi bilik və bacanqlarla fizioterapevtik müalicəsini planlaşdırır;
6. Teşkilatçılıq qabiliyyətinə, problem həsəletmə və qərarverme bacarığına sahib olur;
7. Evdə reabilitasiya üçün lazım olan qiymətləndirmə bacarığına sahib olur;
8. Ergonomik analiz apara bilir

Fenlərin və Tehsil Programının təlim nticələrinin matriisi

Blokun adı	Fenlərin adı	Programın təlim nticələri									
		PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6	PTN 7	PTN 8	PTN 9	PTN 10
Humanitar fenlər	Azerbaycan dilində işgūzar və akademik kommunikasiya		X								
	Azerbaycan tarixi	X									
	Xarici dilde işgūzar və akademik kommunikasiya		X								
	Seçmə fenlər			X	X						X
Ixtisas fenləri	Mülkü müdafiə										X
	İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya							X			
	Normal fiziologiya							X			
	Biokimya							X			
	Tibbi fizika						X				
	Fizioterapiya və tibbi reabilitasiyanın əsasları						X	X	X		
	Dayaq- hərəkət sisteminin funksional inkişafının əsasları						X				
	Patolojiya						X				
	Biomexanikanın əsas prinsipləri						X		X		
	Psixologiya					X	X				
	Nutrisiologiya						X				

Fiziometrik göstəricilərin qiymətləndirilməsi				X	X	X		
Biomexanika və kineziologiya					X	X		
Manipulyasiya prosedurları				X		X		
İşq, istilik və hidroterapiya				X		X		
Funksional neyroanatomiya				X	X	X		
Elektroterapiya				X		X		
Daxili xəstəliklər				X				
Cerrahi xəstəliklər				X				
Biofizika				X				
Radiologiya				X				
Farmakologiya				X				
Neyrofizioloji yanaşmalar				X		X		
Ortopedik və travmatoloji reabilitasiya				X		X		
Pediatrik reabilitasiya				X		X		
Kardiovaskulyar reabilitasiyalar				X		X		
Pulmonoloji reabilitasiya				X		X		
Fizioteriyada klinik qərarverme				X	X	X		
Mamalıq - ginekologiyada fizioterapiya və reabilitasiyası				X		X		
Nevroloji reabilitasiya				X		X		

Ortezde reabilitasiya				X		X		
Protez ve reabilitasiyası				X		X		
Revmatoloji reabilitasiya				X		X		
Peşa xəstəliklərinin reabilitasiyası				X		X		
Idmançıların reabilitasiyası				X		X		
Profilaktik fizioterapiya ve reabilitasiya				X		X	X	
Sənayede fizioterapiya ve reabilitasiya				X				X
Ali təhsil müəssisəsi tərefindən müəyyən edilən fənlər				X	X	X		X